

Latinská Amerika – nerostné bohatství, obyvatelstvo, hospodářství, zemědělství

Antonín Věžník

- **Latinskoamerický makroregion**
- LAM zaujímá Mexiko s Karibikem a státy ležící na jih. Jedná se o 33 samostatných států, včetně tří francouzských zámořských departamentů (Guadeloupe, Martinik a Fr.Guyana), které jsou součástí EU, podobně jako Karibské Nizozemsko. Makroregion integruje převládající jazyk (E a P) a náboženství (katolictví).
- LAM je jedním z plošně největších makroregionů, rozprostírá se na 15% zemské souše (20,5 mil km²) a žije zde 8,5% světové populace (630 mil.), hustota zalidnění je velmi nízká (31 obyv. na km²).
- V LAM se ve směru S-J nacházejí téměř všechny klimatické pásy, od suchých subtropů na SZ Mexika, přes tropické pásmo až po chladné oblasti mírného pásu v Ohňové zemi, dále zde existují tzv. Extrateritorial teritoria

- Makroregion postrádá mezistátní a nadregionální propojení významnými dopravními tahy, a to jak ve směru S-J (panamerican dálnice..), tak především v Jižní Americe ve směru V-Z.
- V LAM se významně mísí tři lidské rasy a s nimi spojené tradiční kultury, které ve vzájemném působení vytvářejí novou specifickou jihoamerickou kulturu (Latinos).
- V periferních oblastech se nacházejí obrovské latifundie (statky o mnoha tis.ha) jako dědictví koloniální minulosti regionu, modely hospodaření přebírané ze středověkého Středomoří a hlavně Pyrenejského poloostrova.
- Makroregion charakterizuje extrémně nerovnoměrné rozložení bohatství, kde v rukou malé skupiny nejbohatších je většina bohatství jednotlivých zemí a vysoký podíl chudých disponuje jen zlomkem národního bohatství.

- Prolínají se dvě protikladné politické formy vlády. Silná ek.pozice velkých majitelů pozemků, podnikatelů a bankéřů, - vláda silné ruky pravicového zaměření, masa chudých obyvatel celého regionu dává šance populistickým a socialisticky orientovaným vládám (spíše vůdcům). Vliv kubánského modelu – export revoluce.
- Makroregion je stále pod silným vlivem ekonomiky a politiky USA, řada oblastí je také pod silným vlivem mezinárodního CR
- Panamská šíje a průplav představuje jedno z nejvíce frekventovaných míst námořní dopravy světa. Hlavně náklady mezi V a Z USA
- Některé regiony sužuje vysoká kriminalita vyplývající jednak z velké chudoby a nevzdělanosti obyvatel, a jednak z produkce a obchodu s drogami. To se vyhrcoje v nouzových příbytcích slumů, favel, velmi charakteristických pro většinu měst LAM, v nichž žije až třetina obyvatel velkoměst.

Latinská Amerika

- Rozumíme všechny americké státy, které se nachází jižně od USA – (Mexiko, státy a ostrovy Střední Ameriky a Jižní Amerika)
- Takto vymezený region LA – má rozlohu cca 21 mil. km² a 600 mil. obyvatel (k lednu 2014)
- Proč Latinská Amerika? – byla převážně kolonizována latinskými (románskými) národy, především Španěly a Portugalci
- LA je politicky zpravidla dělena na 33 republik:
- Mexiko a dalších 7 států ležících na úzkém pruhu středoamerické pevniny
  - Ostrovy Karibského moře – celkem 13 států
  - Jihoamerické státy děleny na 4 skupiny:
    - státy při Karibském moři – Venezuela, Kolumbie, Guyana, F. Guyana a Surinam
    - Brazílie
    - státy laplatské – Paraguay, Uruguay, Argentina,
    - horské státy andské – Chile, Peru, Bolívie a Ekvádor
- V Karibském moři je stále celá řada ostrovů závislými územími:
  - Pod správou USA – Portoriko, Panenské ostrovy, Velká Británie – Kajmanské ostrovy, Turks a Caicos, Panenské ostrovy, Falklandy, Bermudy, Francie – Guadeloupe, Martinique, Saint Pierre a Miquelon, Nizozemsko – Nizozemské Antily

NEROSTNÉ BOHATSTVÍ

- bohatá ložiska energetických surovin
- málo potřebného kapitálu a technických možností pro zvýšení produkce a komplexní geologický průzkum potenciálních ložisek...

Ropa:

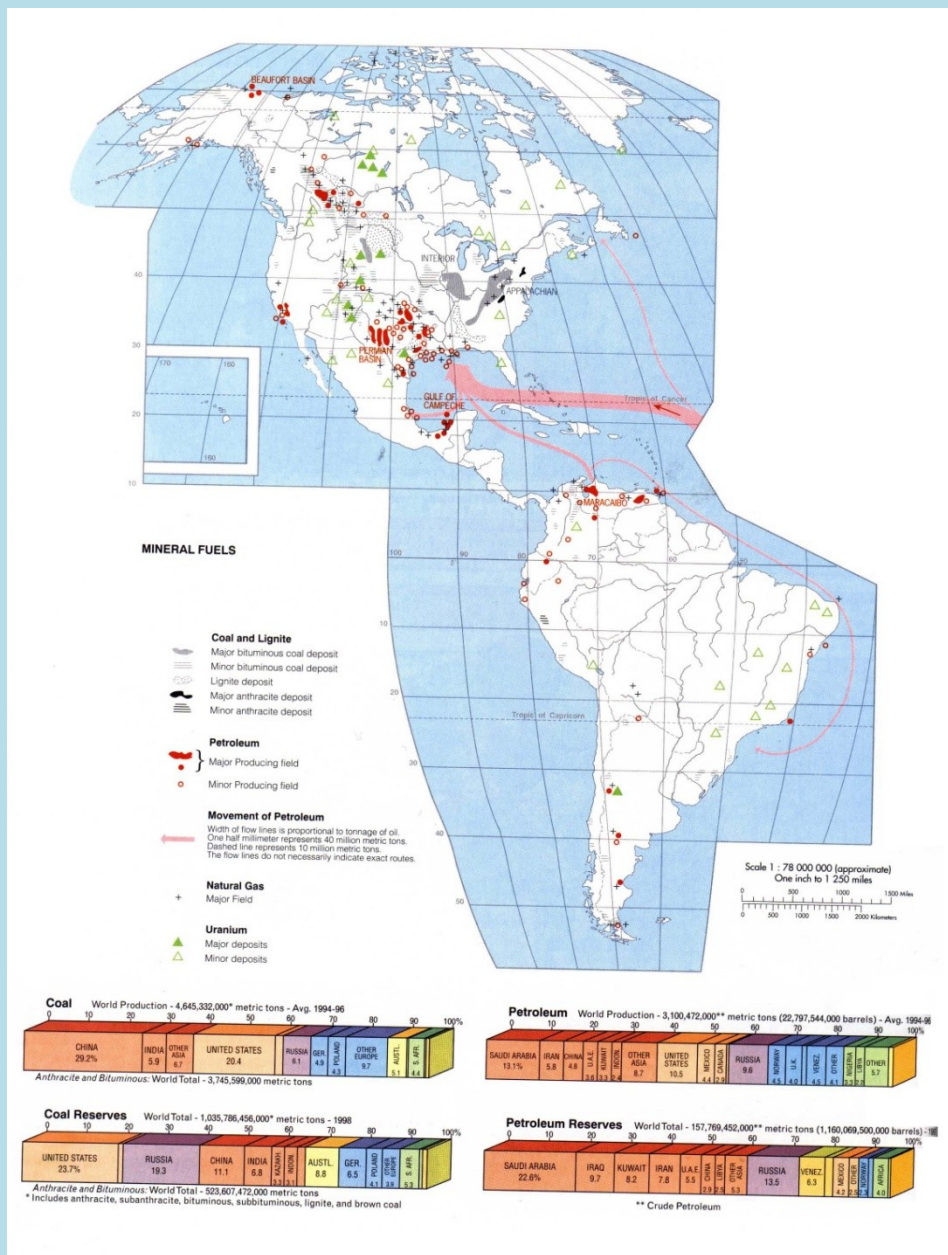
- odhady ropných rezerv – cca 16 mld. barelů
  - z toho Venezuela 300 mld., Brazílie 13 mld., Mexiko 9,7 mld., Ekvádor 8 mld., Argentina 2 mld., Kolumbie 2 mld., Peru 465 mil., Trinidad a Tobago 243 mil.,

- **roční těžba ropy 2016 (Sev. a Již. Amerika)**

1. USA - 3239 mil. b
2. Kanada - 1336 mil. b
3. Brazílie - 1067 mil. b
4. Venezuela - 831 mil. b
5. Kolumbie - 798 mil. b
6. Mexiko - 148 mil. b

Zemní plyn – 2015:

1. Mexiko – 44,0 mil. m³ (2014)
2. Argentina – 44,8 mil. M³ (2017)
3. Trinidad a Tobago – 40,6 mil. m³ (rychlý nárůst) (2011)
4. Venezuela – 25,3 mil. m³ (2012)
5. Brazílie – 17,0 mil. m³ (2012) (USA - 766 mil., Kanada - 149 mil.)

Uhlí:

- uhelné bohatství zatím málo prozkoumané, nicméně jde o značné zásoby (Venezuela, Mexiko)
- roční produkce (2018)
  1. Kolumbie – 89,4 mil. t
  2. Mexiko – 10,4 mil. t
  3. Brazílie – 7 mil. t(USA – 702 mil., Kanada – 59 mil.)

Zdroj: Statistical Review of World Energy 2018

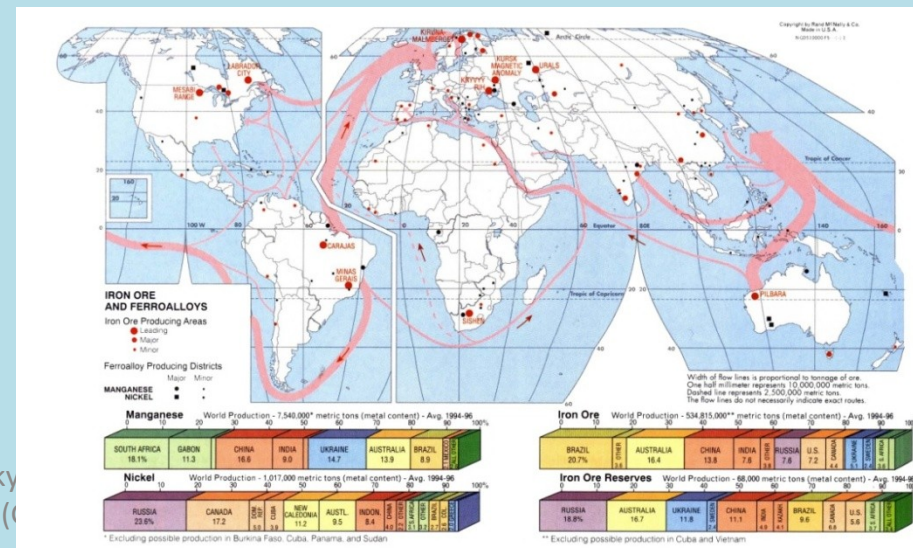

Železná ruda:

- značné zásoby; největším vývozcem Brazílie (přes 110 mil. t ročně)

1. Brazílie – 320 mil. t (2019)
  2. Venezuela - 16 mil. t (2013)
  3. Mexiko – 18 mil. t (2013)
  4. Chile – 17,5 mil. t (2013)
  5. Peru – 8 mil. t (2013)
- USA - 46 mil., Kanada - 46 mil. (2015)

Zdroj: US Geological Survey

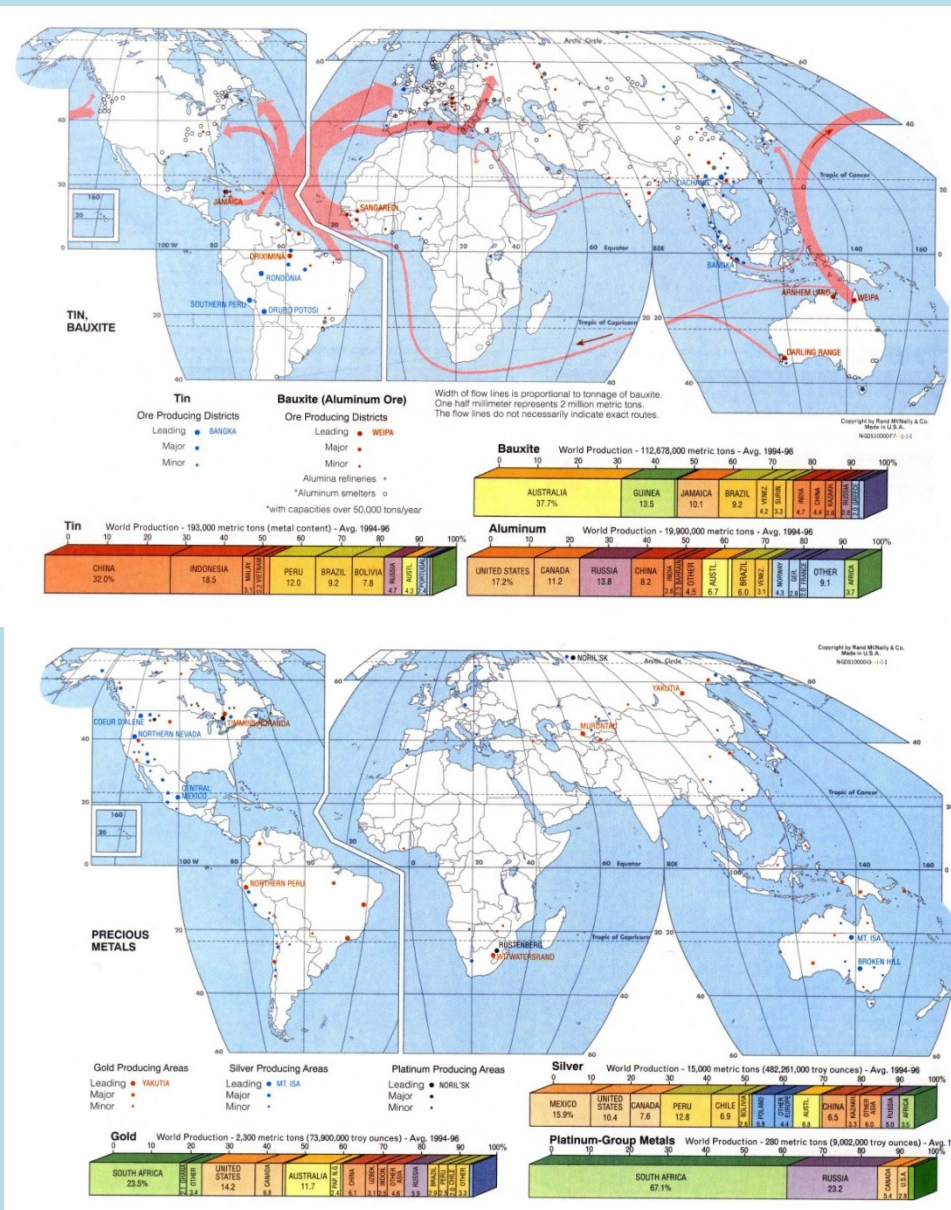
Další nerostné suroviny:

- **bauxit (2017)**

1. Brazília - 36 mil. t
2. Jamajka – 9,6 mil. t
3. Venezuela – 5,9 mil. t
4. Surinam - 4,6 mil. t
5. Guyana - 1,8 mil. t

- **stříbro (2017)**

1. Mexiko – 5,6 tis. t
2. Peru – 4,5 tis. t
3. Chile – 1,2 tis. t
4. Bolívie – 1,2 tis. t
(USA – 1,02 tis. t, Kanada – 0,6 tis. t)

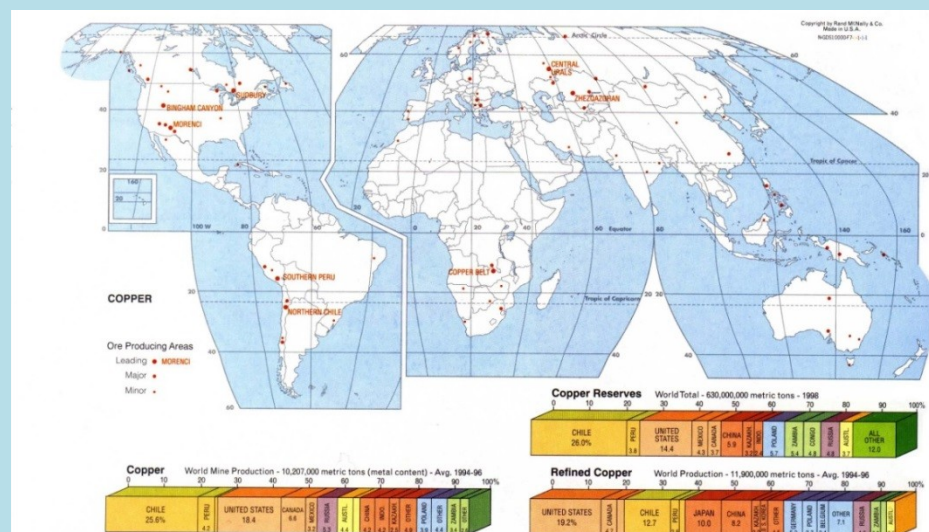
- zlato (2018)

1. Peru – 158 t
  2. Mexiko – 115,4 t
  3. Brazílie – 97,7 t
  4. Argentina – 60 t
  5. Kolumbie – 43 t
  6. Chile – 40,4 t
- (USA 222 t, Kanada 184 t)

- měď (2017)

1. Chile – 5 507 tis. t (1. na světě)
  2. Peru – 2 445 tis. t
  3. Mexiko – 742 tis. t
  4. Brazílie – 419 tis. t
  5. Argentina – 136 tis. t
- (USA 1260 tis. t, Kanada 605 tis. t)

- **cín** (2016)

1. Peru – 23,7 tis. t (3. na světě)
2. Bolívie – 18 tis. t
3. Brazílie – 12 tis. t

- **nikl** (2018)

1. Kuba – 53 tis. t
2. Brazílie – 80 tis. t
3. Guatemala – 49 tis. t
(Kanada 160 tis. t)

- **Další suroviny - 2010:**

- Platina (2014) – Kolumbie 1,1 tis. t (USA 3,6 tis., Kanada 7,2 tis.)
- Olovo (2016) – Peru (300 tis. t), Mexiko (230 tis.t), (USA 313 tis. t, Kanada 75 tis.)
- Zinek (2009)– Peru (1,5 mil. t), Bolívie (421 tis. t), Mexiko (390 tis. t), Brazílie (174 tis. t) (USA 736 tis. t, Kanada 698 tis. t)
- Mangan (2016) – Brazílie 1,0mil. t, Mexiko 160 tis. t
- Wolfram (2017) – Bolívie 1 100 t, Bolivie 380 t (Kanada 2128 t)
- Fosfáty (2014) – Brazílie 6,7 mil. t, Bolívie, Kolumbie (USA 27,6 mil. t, Kanada 1 mil. t)
- Diamanty (2012) – Brazílie (251 tis. karátů), Guyana (62 tis.), Venezuela (Kanada 11,1 mil.)
- Kobalt (2012) – Kuba (4,9 tis. t), Brazílie (3,9 tis. t) (Kanada 6,6 tis. t)

- **rostoucí význam těžby tzv. strategických surovin**

- thorium, zirkon, monazitový písek, ...
- výskyt hlavně v Brazílii

HOSPODÁŘSTVÍ

- Latinská Amerika patří i přes bohaté přírodní zdroje spíše k zaostalejší částem světa
- 300 let koloniálního režimu - pomalý rozvoj výrobních sil
- nové nezávislé státy ekonomicky slabé a snadno ovlivnitelné zahraničním kapitálem (hlavně V. Británie, později Francie, Německo)
- základní znaky hospodářství Latinské Ameriky
  1. rozhodující role těžebního průmyslu, zemědělství zaměřené na monokultury – vývoz
  2. silná závislost ekonomiky na světovém trhu
  3. vedoucí postavení zahraničního kapitálu v hospodářství
  4. stále slabý rozvoj průmyslu a především výrobních prostředků
  5. nedostatečný rozvoj zemědělství, nízká produktivita práce (latifundie), přelidnění venkova

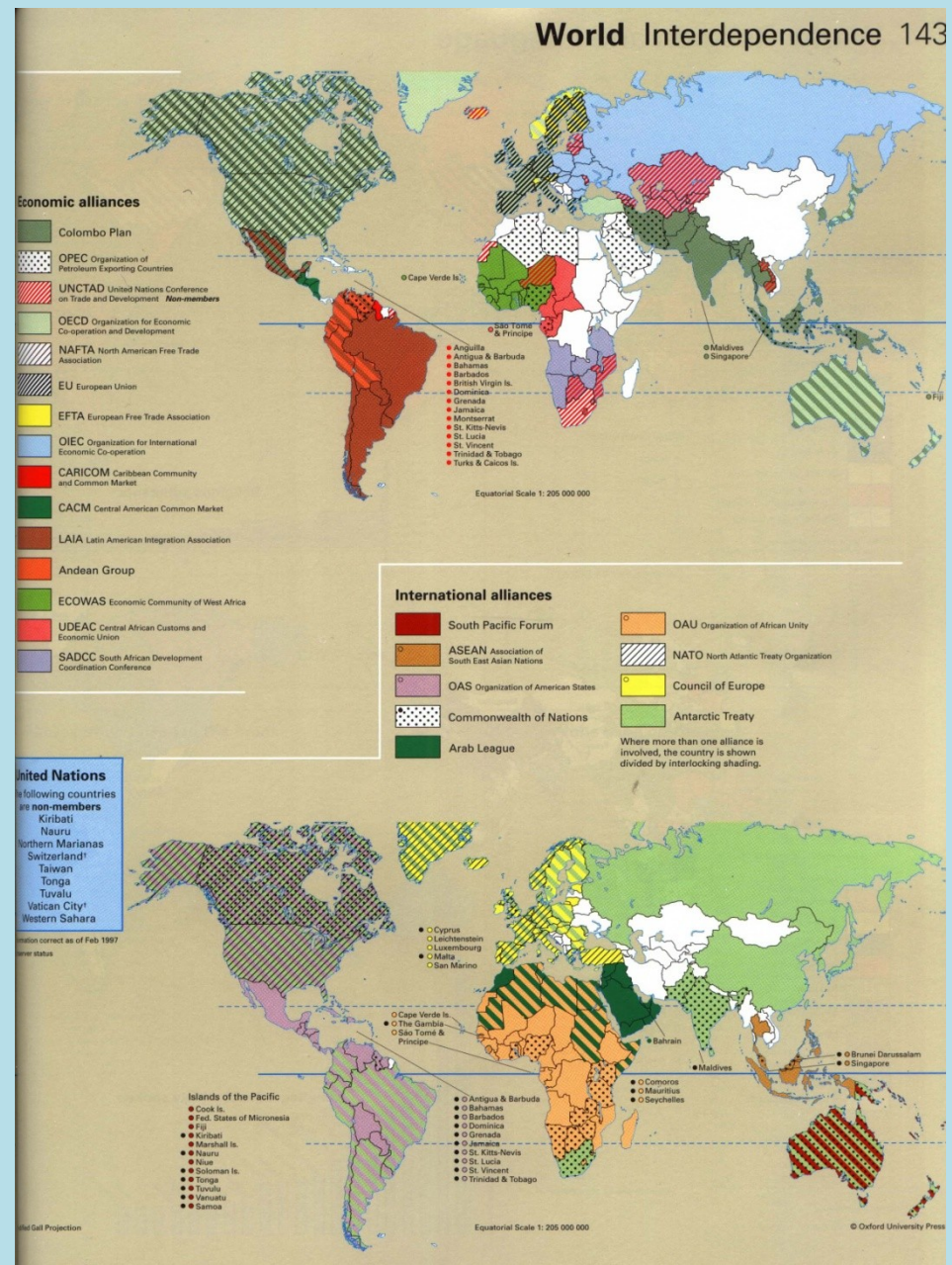
- region má ve světovém hospodářství význam jako dodavatel zemědělských surovin (a potravin) a nerostných surovin
- cca 87 % světové produkce kávy, 65 % ledku, 50 % stříbra, 38 % vanadu, 45 % měďné rudy, 17 % olovnaté rudy, 25 % ropy apod.
- velký exportér pšenice, lněného semena, vlny, masa
- tempo hospodářského růstu regionu cca 2-5 % ročně (nejrychleji Chile, Brazílie, Mexiko)
- velké rozdíly v HDP/obyv. (2017)
  - Chile 24500 USD, Mexiko 19400 USD, Panama 24200 USD, Uruguay 22400 USD, Brazílie 15000 USD
  - Haiti 1800 USD, Nikaragua 5800 USD, , Honduras 5400 USD, Bolívie 7500 USD
- velký zahraniční dluh v mnoha zemích, navíc dynamicky se zvyšuje...

- problémem byla velmi vysoká inflace – znak hospodářské nerovnováhy
  - v 90. letech - Peru, Surinam, Guyana, Nikaragua, Venezuela, Uruguay i přes 50 %
  - Brazílie 1993-1994 – 2000 %!
- současnost – Guyana, St. Vincent a Grenadiny, Argentina, Surinam, – přes 5 %
- u silně zadlužených zemí dlužná částka může převyšovat roční HDP – Panama, Nikaragua, Jamajka, Honduras
- snaha o řešení složitého problému zahraničních dluhů, upevňování vzájemných hospodářských styků, postupné vytváření regionálního společného trhu

Hospodářské integrace:

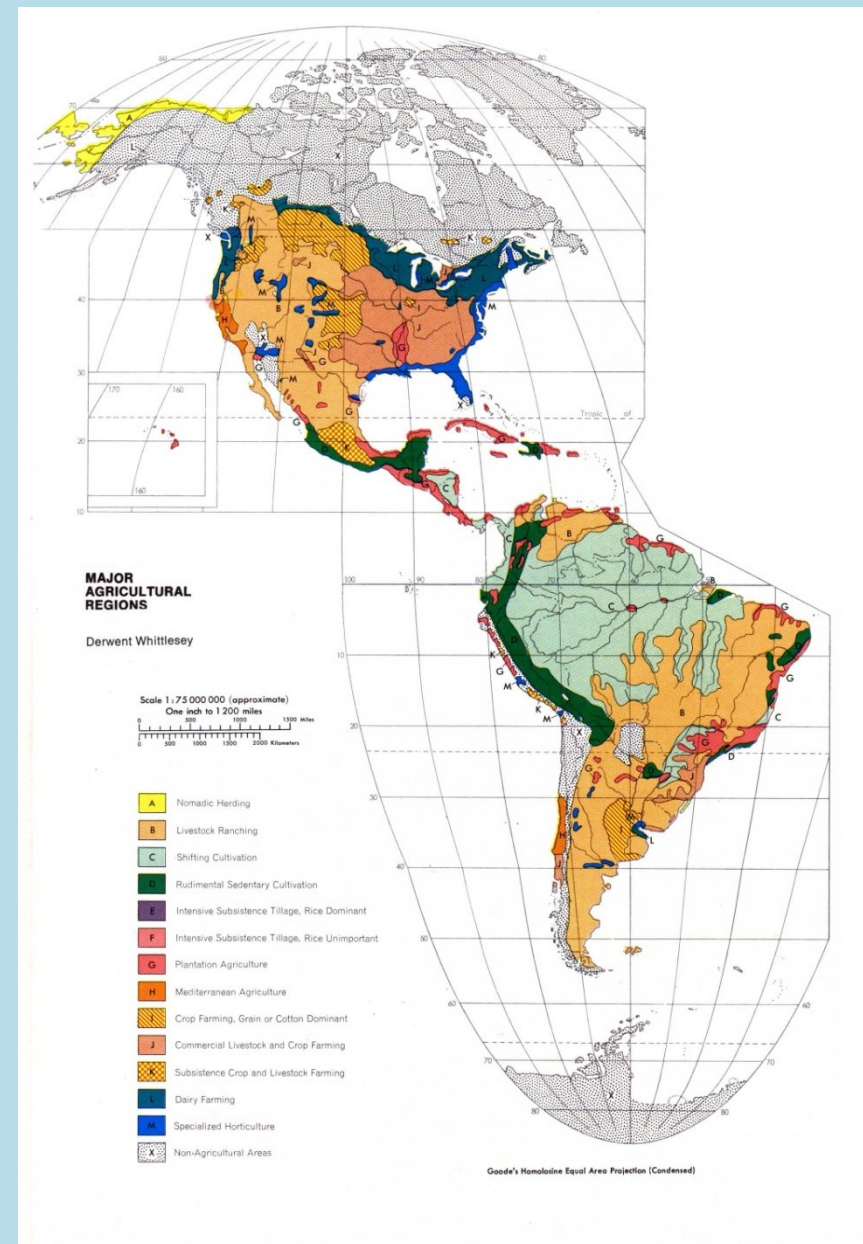
- cíl – usnadnit a prohloubit vzájemný obchod a ekonomickou spolupráci
- vývoj v Latinské Americe
  - 1970 – Andský pakt, sídlo v Limě, 5 členů
  - 1973 – CARICOM – Karibské společenství a společný trh, Georgetown, 15 členů
  - 1989 – NAFTA – Severoamerická zóna volného obchodu, 3 členové (Mexiko od r. 1993)
  - 1989 – APEC – Hospodářské sdružení zemí Pacifiku, Singapur, 21 členů
  - 1995 – MERCOSUR – Společný trh Jihu, Buenos Aires, 5 členů
- problémy při vytváření integračních seskupení
  - podřízenost požadavkům vyspělých ekonomik, vnitřní nestabilita, vysoká zadluženost

- ALADI – Latinskoamerické hospodářské sdružení
  - ale pokles vzájemné obchodní výměny
- OAS – Organizace amerických států (1948, platnost charty od r. 1951)
  - zaměření na hospodářské a sociální problémy kontinentu, rozpory mezi USA a ostatními...
  - snaha vytvořit celoamerický jednotný trh
- CACM – Společný středoamerický trh
- BCIE – Středoamerická banka hospodářské integrace
- CDB – Karibská rozvojová banka
- ECLAC – Hospodářská komise pro Latinskou Ameriku a Karibik
- LAES – Latinskoamerický hospodářský systém

Zemědělství

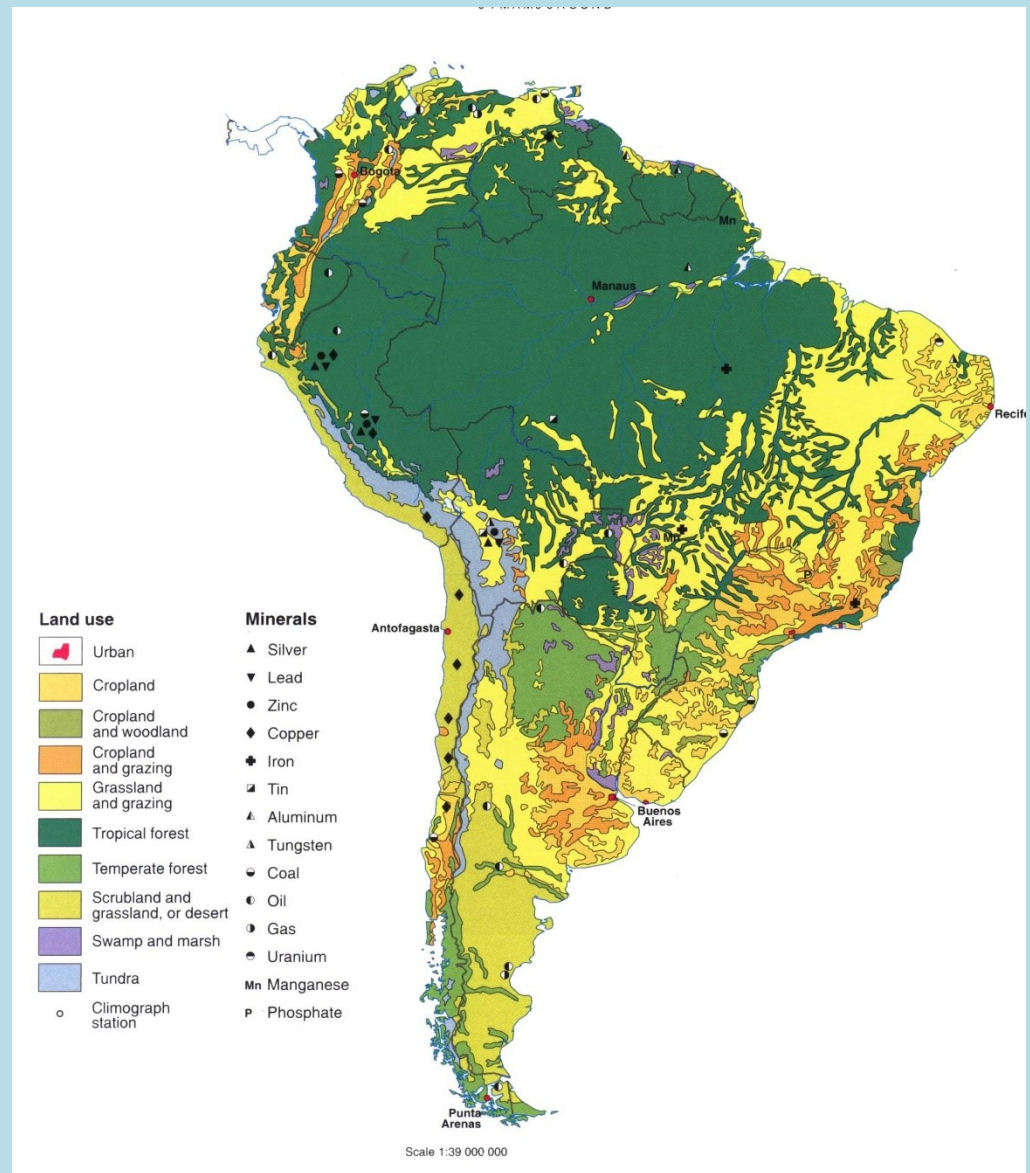
- nejdůležitější výrobní odvětví hospodářství Latinské Ameriky
  - cca 21 % ekonomicky aktivního obyvatelstva
  - regionální diference v zaměstnanosti v zemědělství, většinou mezi 10-20 %
    - Haiti cca 62 %
    - Venezuela 9 %, karibské ostrovy ještě méně (Portoriko 2,3 %)
  - charakteristické znaky zemědělství
    - půda v rukou soukromých vlastníků
    - extenzívně obdělávaná
    - zaměřená na monokulturu
- 75 % obdělávané půdy v rukou velkostatkářských vlastníků (s výjimkou Kuby), zbytek připadá na malé a střední rolníky (tzv. peoni, ejidos, ...)

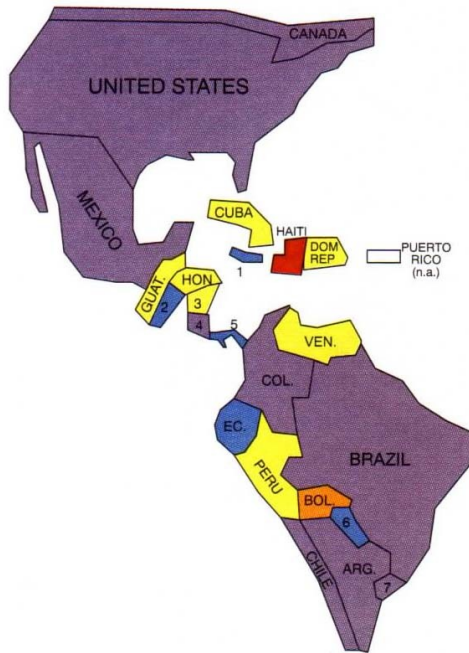
- snaha o intenzifikaci a modernizaci zemědělství, a tím zvyšování produktivity
  - především Brazílie, Mexiko a Argentina
- odevzdávání ladem ležící půdy bezzemkům
  - drobné a střední zemědělské podniky, zajištění potřebných finančních prostředků
- zvyšuje se masná a mléčná produkce
  - intenzifikace chovu skotu, prasat a drůbeže
  - zabezpečení příslušné krmivové základny
- rozšiřuje se zemědělská infrastruktura
  - skladování, konzervování, doprava a odbyt
- rozšiřuje se též zřizování zpracovatelských kapacit u producentů

- velký význam produkce:
  - tropických (plantážních) rostlin - kávovník, kakaovník, cukrová třtina, bavlník, tabák
  - obilovin - pšenice, kukuřice, ječmen
- průmyslové rostliny
  - kaučukovník, chininovník, vanilka,, vzácné dřeviny – hlavně Amazonie
  - quebracho, čaj maté – oblast Paraná, Chaco, Paraguay
- chov dobytka – zejm. hovězí dobytek, dále ovce, prasata
  - jižní Brazílie, Paraguay, Argentina, Chile
  - v Andách také muly, osli, lamy
- lesy bohaté na vzácná dřeva – Střední Amerika
  - mahagon, eben, balza

- struktura využití půdy (2016)
  - Jižní Amerika – lesy 46 %, TTP 12 %, orná půda 10 %, ostatní 32 %
  - Severní Amerika – lesy 36 %, TTP 16 %, orná půda 12 %, ostatní 41 %
- počet obyvatel, které uživí 1 zemědělec
  - USA 498, Kanada 385
  - Argentina 94, Brazílie 36, Mexiko 17, Guatemala 15
  - Peru 8, Haiti 5

Denní přísun kalorií na obyvatele a denní příjem bílkovin

CALORIE SUPPLY

Note: Size of each country is proportional to population.

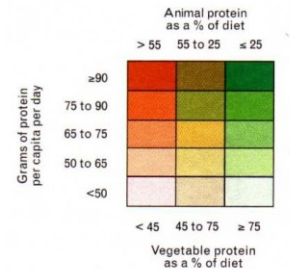
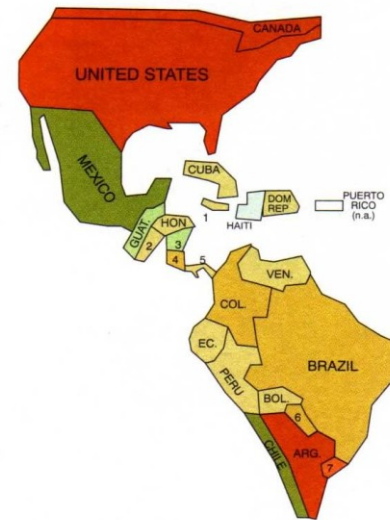
Calorie supply per capita (percentage of requirements*)

*Requirements estimated on the basis of physiological needs for normal activity with consideration of environmental temperature, body weight, and age and sex distribution of the population in various countries. Estimates are for 1994-6.

PROTEIN CONSUMPTION, 1996

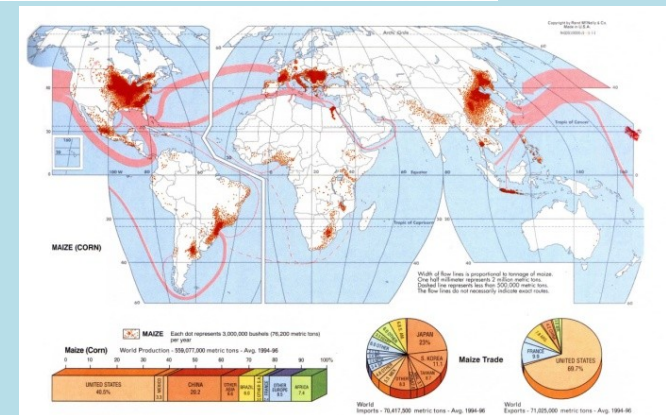
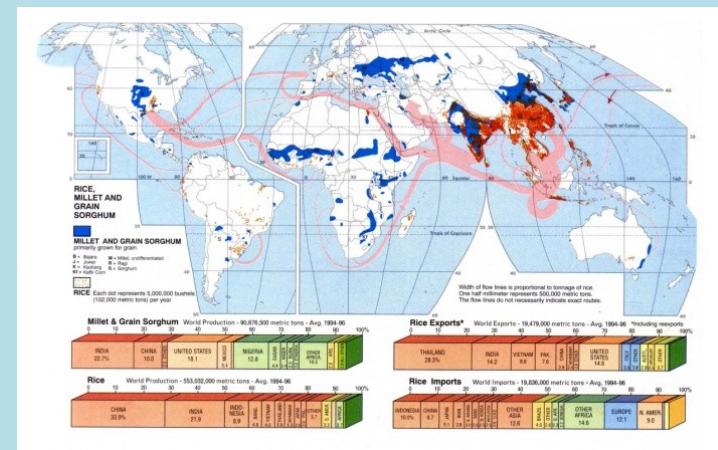
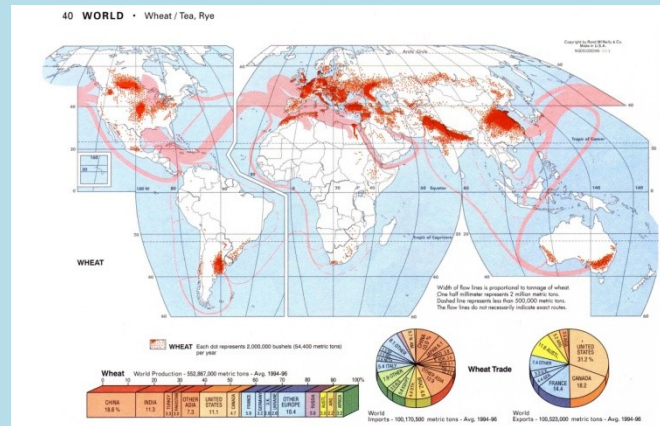
Note: Size of each country is proportional to population.

n.a. Data not available

Rostlinná výroba (produkce v r. 2017):

- pšenice
  - 1. Argentina – 18,4 mil. t
  - 2. Brazílie – 4,3 mil. T (stejně jako ČR)
  - 3. Mexiko – 3,5 mil. t
(USA 47,2 mil., Kanada 30,0 mil.)

- rýže
  - 1. Brazílie – 7,1 mil. t
  - 2. Peru – 2,1 mil. T
  - 3. Kolumbie – 1,6 mil. t
(USA 5,9 mil.)

- kukuřice
  - 1. Brazílie – 101,1 mil. t (3. místo na světě)
  - 2. Argentina – 50 mil. t
  - 3. Mexiko – 18,0 mil. t
(USA 347 mil., Kanada 14 mil.)

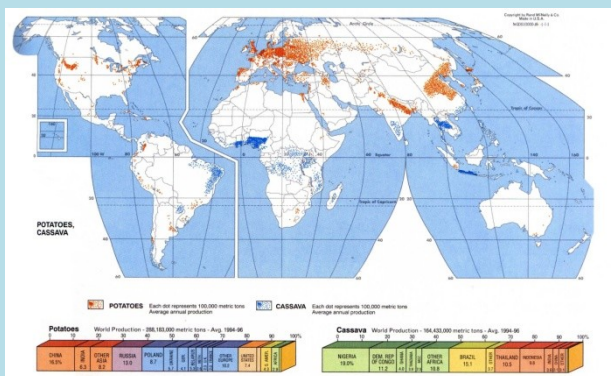

- **sorgo**

1. Mexiko – 4,5 mil. t
2. Argentina – 2,5 mil. t
3. Brazílie – 2,1 mil. t
(USA 9 mil.)

- **maniok**

1. Brazílie – 26,1 mil. t (2. místo na světě)
2. Kolumbie – 1,3 mil. t

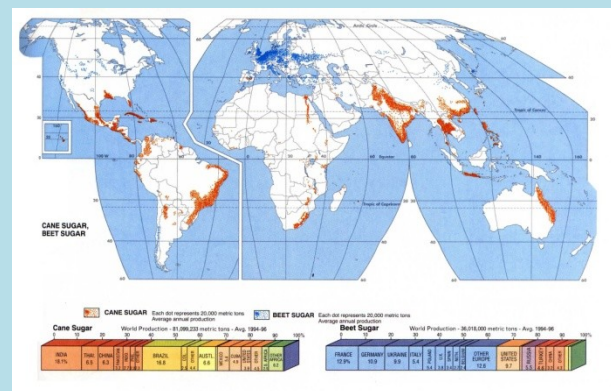

- **cukr (zejména třtinový)**

1. Brazílie – 29,4 mil. t
2. Mexiko – 6,1 mil. t
3. Guatemala – 3,1 mil. t
4. Kolumbie – 2,4 mil. t
5. Argentina – 1,6 mil. t

- **cukrová třtina**

1. Brazílie – 739 mil. t (1. místo na světě)
2. Mexiko – 61,2 mil. t
3. Kolumbie – 34,9 mil. t
4. Guatemala – 33,1 mil. t
5. Argentina – 30,8 mil. t
6. Kuba – 11,6 mil. t (36,4 mil. v r. 2000, 81,8 mil. v r. 1990 !)
(USA 27,9 mil.)

- Banány (2017)

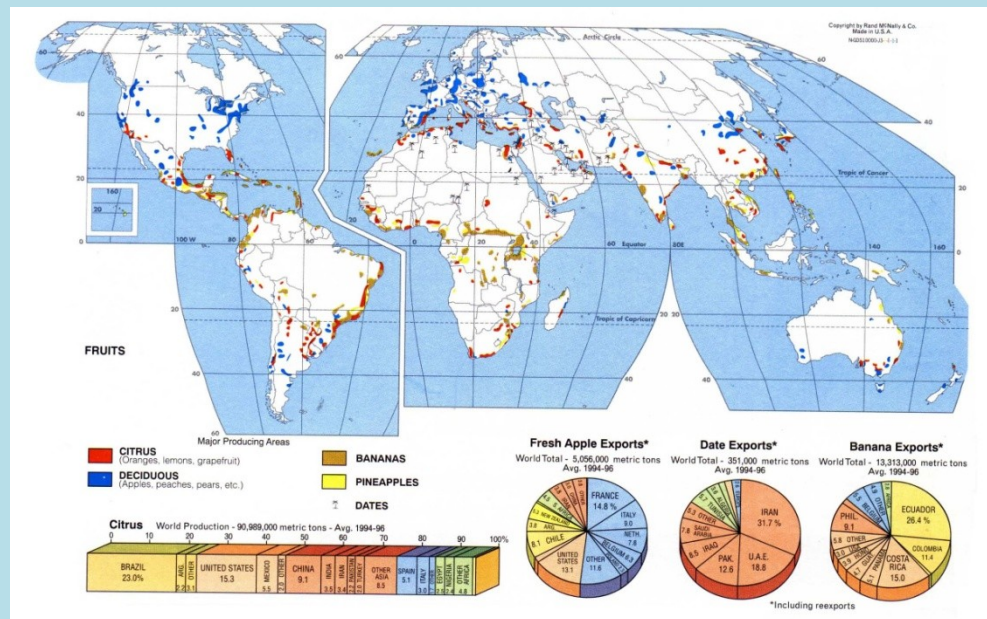
1. Brazílie – 6,9 mil. t (4. místo na světě)
2. Ekvádor – 5,9 mil. t (5. místo)
3. Guatemala – 3,8 mil. t
4. Mexiko – 2,1 mil. t
5. Kolumbie – 2,0 mil. t
6. Kostarika – 1,8 mil. t
7. Dominikánská rep. – 0,7 mil. t

- Pomeranče (2017)

1. Brazílie – 20,1 mil. t (1. místo na světě)
2. Mexiko – 4,6 mil. t (5. místo)
(USA 4,8 mil. t)

- Citróny (2017)

1. Mexiko – 2,6 mil. t (1. místo na světě)
2. Argentina – 1,6 mil. t (2. místo)

- jablka (2017)

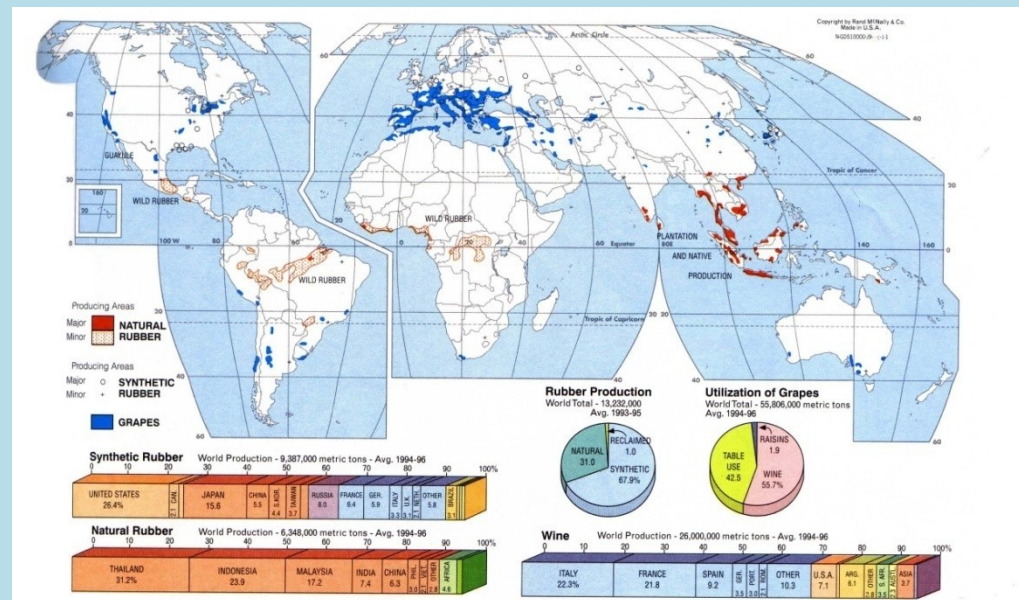
1. Chile – 1,7 mil. t
2. Brazílie – 1,3 mil. t
3. Argentina – 0,99 mil. t
(USA 5,1 mil.)

- vinné hrozny (2017)

1. Chile – 2,0 mil. t
2. Argentina – 1,9 mil. t

- Avokádo (2017)

1. Mexiko – 2,05 mil. t (1. místo na světě)
2. Dominikánská rep. – 632 tis. t (2. místo na světě)
3. Peru – 466 tis. t (3. místo na světě)
4. Kolumbie – 314 tis. t
5. Chile – 133 tis. t
(USA 132 tis. t)

- **mango**

1. Mexiko – 2,0 mil. t
2. Brazílie – 1,47 mil. t

- **papája**

1. Brazílie – 1,05 mil. t (2. místo na světě)
2. Mexiko – 0,96 mil. t

- **luskoviny (celkem)**

1. Brazílie – 5,2 mil. t
2. Mexiko – 2,1 mil. t
(Kanada 5,8 mil., USA 2,7 mil.)

- **sója** (velmi rychlý růst produkce)

1. Brazílie – 33,8 mil. t (3. místo na světě)
2. Argentina – 33,7 mil. t
3. Mexiko – 4,7 mil. t
(USA 44,5 mil.)

- **fazole**

1. Brazílie – 3,0 mil. t (3. místo na světě)
2. Mexiko – 1,2 mil. t
(USA 1,6 mil. t)

- **bavlníkové semeno**

1. Brazílie – 3,0 mil. t
2. Mexiko – 0,5 mil. t
3. Argentina – 0,3 mil. t
(USA 7,7 mil.)

- **bavlníková vlákna**

1. Brazílie – 1,5 mil. t (5. v roce 2017)
2. Mexiko – 0,30 mil. t

- **podzemnice olejná**

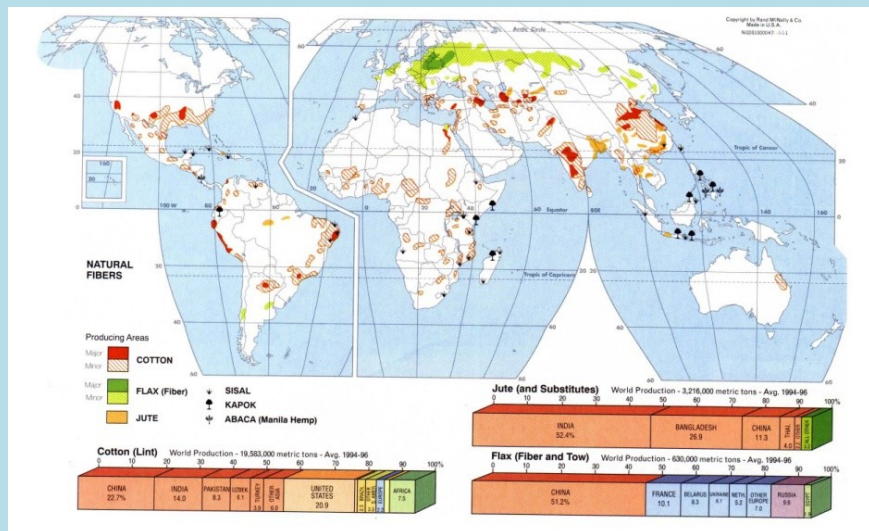
1. Argentina – 1050 tis. t (8. v roce 2017)
2. Brazílie – 315 tis. t
(USA 2,5 mil.)

- **kokosové ořechy**

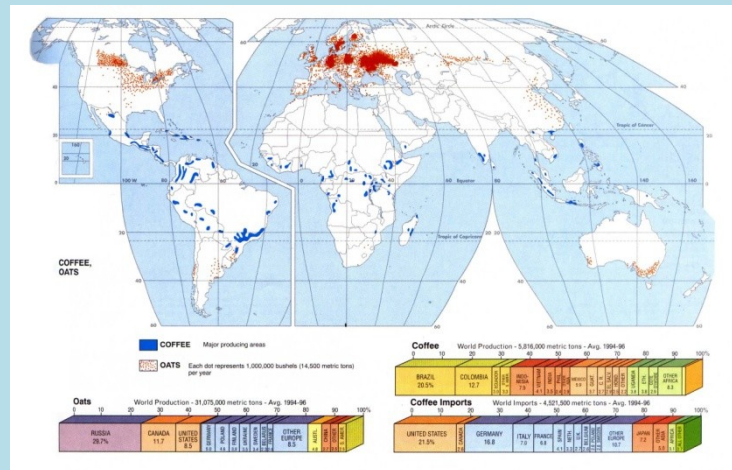
1. Brazílie – 2,3 mil. t
2. Mexiko – 1,1 mil. t

- **slunečnicová semena**

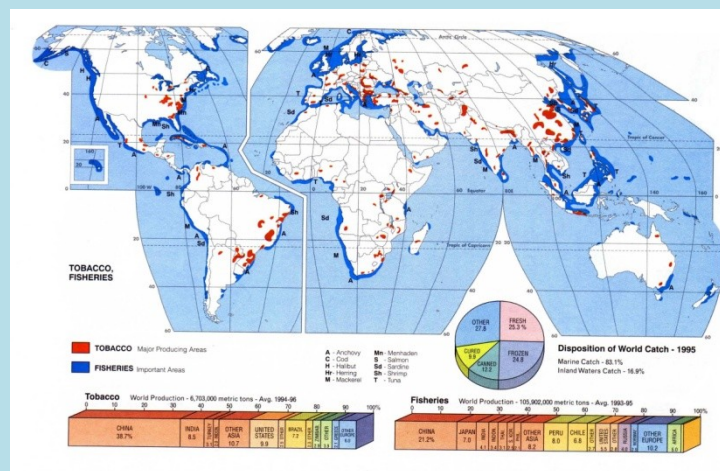
1. Argentina – 3,3 mil. t (3. místo na světě; 6 mil. tun v r. 2017)
(USA 1,3 mil. tun v roce 2017)

- káva (2017)
  1. Brazílie – 2,65 mil. t (1. místo na světě)
  2. Kolumbie – 810 tis. t (4. místo)
  3. Honduras – 348 tis. t
  4. Mexiko – 234 tis. t
  5. Guatemala – 204 tis. t
  6. Peru – 192 tis. t
  7. Kostarika – 132 tis. t

- kakao (2013)
  1. Brazílie – 256 tis. t (6. místo na světě)
  2. Ekvádor – 128 tis. t
  3. Peru – 71 tis. t
  4. Dominikánská rep. – 68 tis. t
  5. Kolumbie – 58 tis. t
- tabák (2017)
  1. Brazílie – 880 tis. t (2. na světě)
  2. Argentina – 117 tis. t

Živočišná výroba (stavy, produkce v r. 2019):

- **skot**

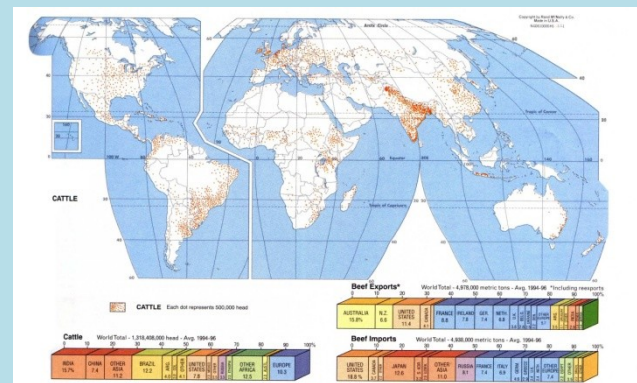
1. Brazílie – 51,5 mil. ks (2. místo na světě)
2. Argentina – 14,9 mil.
3. Mexiko – 8,1 mil.
4. Uruguay – 2,6 mil.
(USA 95 mil.)

- **produkce mléka**

1. Brazílie – 26,1 mil. t
2. Mexiko – 12,7 mil. t
3. Argentina – 10,8 mil. t
(USA 98 mil., Kanada 10,1 mil.)

- **hovězí maso**

1. Brazílie – 10,8 mil. t
2. Argentina – 3,1 mil. t
(USA 12,6 mil.)

- **prasata**

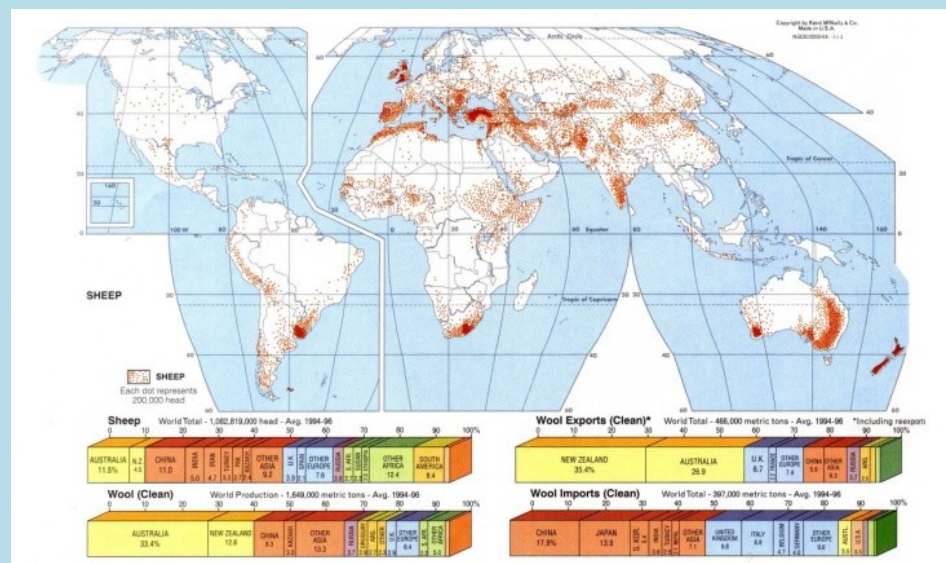
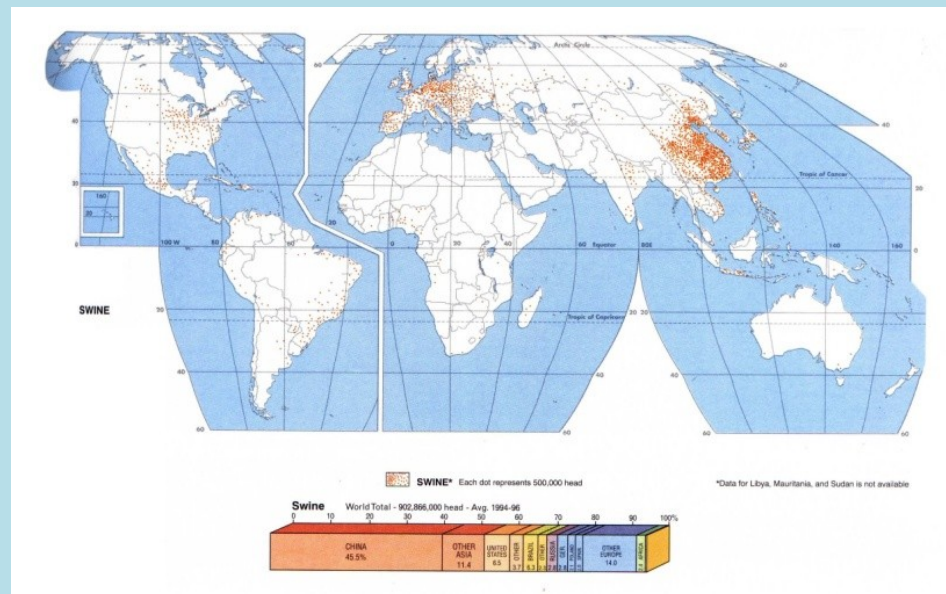
1. Brazílie – 44 mil. ks (3. místo na světě)
2. Mexiko – 19,9 mil.
(USA 143 mil., Kanada 28,5 mil.)

- **vepřové maso**

1. Brazílie – 4,1 mil. t
2. Mexiko – 1,4 mil. t
(USA 13 mil., Kanada 2 mil.)

- **ovce**

1. Brazílie – 16,2 mil. ks
2. Peru – 14,5 mil.
3. Argentina – 12,5 mil.
4. Uruguay – 10,3 mil.

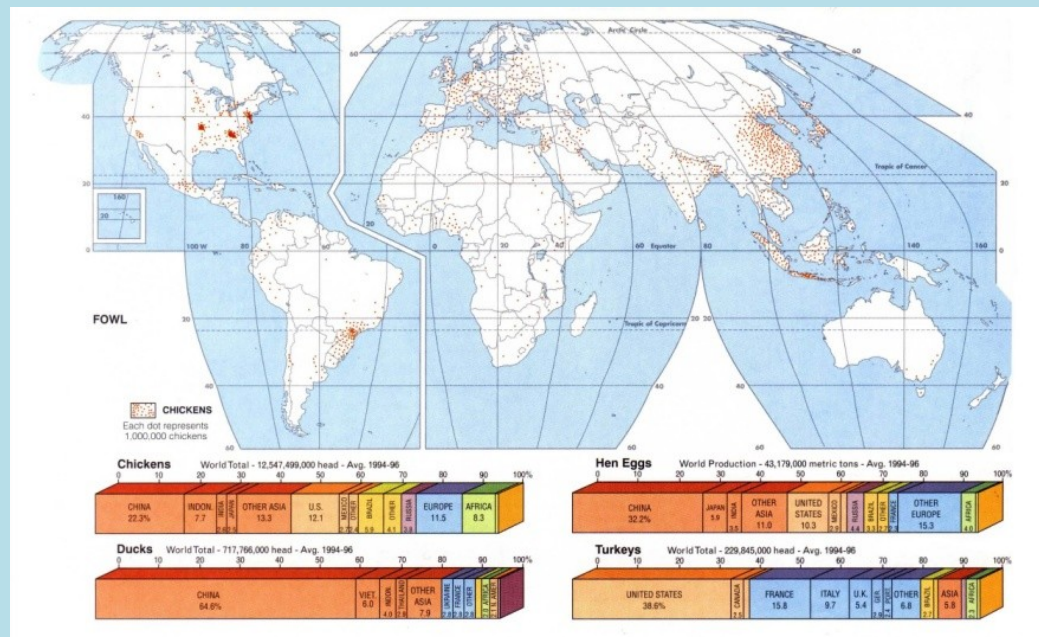

- drůbež (2016)
  1. Brazílie – 999 mil. ks
  2. Mexiko – 288 mil. (USA 2,04 mld.)

- kuřecí maso (2016)
  1. Brazílie – 12,9 mil. t
  2. Mexiko – 3,2 mil. t (USA 8,9 mil.)

- koně (2016)
  - Mexiko – 6,3 mil. ks
  - Brazílie – 5,4 mil. ks
  - Argentina – 3,6 mil. ks
  - (USA – 10,2 mil. ks)

- **rybolov**

1. Peru – 11,2 mil. t (1. místo na světě)
2. Chile – 3,5 mil. t
3. Ekvádor – 1,2 mil. t
(USA 2,6 mil.)

- **dřevo, kulatina**

1. Brazílie – 11 mil. kg (5. místo na světě)
2. Mexiko – 6,2 mil. kg
3. Chile – 6 mil. kg
(USA 19,6 mil., Kanada 31 mil.)

Průmysl

- Dříve velmi zaostalý
- 80. léta – 75% HDP (Brazílie, Mexiko, Argentina) = NIC (nově industrializované země)
- Velká síla státních a soukromých podniků (102 brazilských, 34 argentinských a 29 mexických podniků)
- Zahraniční investice – 80% Argentina, Mexiko, Brazílie

- Elektronické a elektrotechnické výrobky, počítače, strojová zařízení, stavba lodí, výroba lodí a motorových vozidel
- Letecký a kosmický průmysl
- Zbrojařský průmysl
- Těžký průmysl
- Petrochemický a chemický průmysl
- Výroba hnojiv a plastů, farmaceutických výrobků

- **Nadnárodní společnosti:**
- Mexická ropná společnost PEMEX
- Brazilská ropná společnost PETROBRAS

- Privatizace /reprivatizace – rostoucí síla domácího kapitálu
- Rozdílné podmínky jednotlivých zemí

- Velký význam hutnictví a těžkého strojírenství
- **Výroba oceli (2018):**
- Brazílie – 34,7 mil. tun
- Mexiko – 20,1 mil. tun
- Argentina – 5,2 mil. tun
- Chile – 3,1 mil. tun
- Venezuela – 2,2 mil. tun

- Potravinářství, cukrovary
- Masný průmysl (frigoríficos)
- Mlynářský průmysl (Argentina, Brazílie, Uruguay, Mexiko, Dom. republika)
- Textilní průmysl (Mexiko, Brazílie)

- **Produkce hliníku**
- Brazílie – 6,6 mil. tun
- Venezuela – 1,2 mil. tun
- Argentina – 0,6 mil. tun

- **Produkce automobilů**
- osobní auta (Brazílie – 2,879 mil. ks, Mexiko – 4,1, Argentina – 0,466)
- nákladní auta (Mexiko – 0,879, Brazílie – 0,483)

- **Produkce elektřiny**
- Brazílie – 588 304 mil. kWh (84% hydr.)
- Mexiko – 332 806 mil. kWh (18% hydr.)
- Argentina – 146 727 mil. kWh (34% hydr.)

- Jaderné elektrárny (Mexiko, Brazílie, Argentina)
- Největší vodní elektrárny: Itaipu (Paraná – Brazílie, Paraguay) – 12 600 mW, Guri (Caroni – Venezuela) – 10 300 mW, Tucuruí (Tocantis – Brazílie) – 7 260 mW

OBYVATELSTVO

- Národy LA – více ras a národních kultur
- 16.-17. stol. – původní domorodé obyvatelstvo (dobýváno Španěli a Portugalci, později Francouzi) = zotročení původních obyvatel
- Indiáni:
- 16. stol. – 20 mil., začátek 20. stol. – 7 mil. (nejvíce horské oblasti Bolívie, Peru, Ekvádoru)
- Bolívie, Peru – úřední jazyky ajmarština, kečujština
- Středoamerické ostrovy – indiáni prakticky vyhubeni

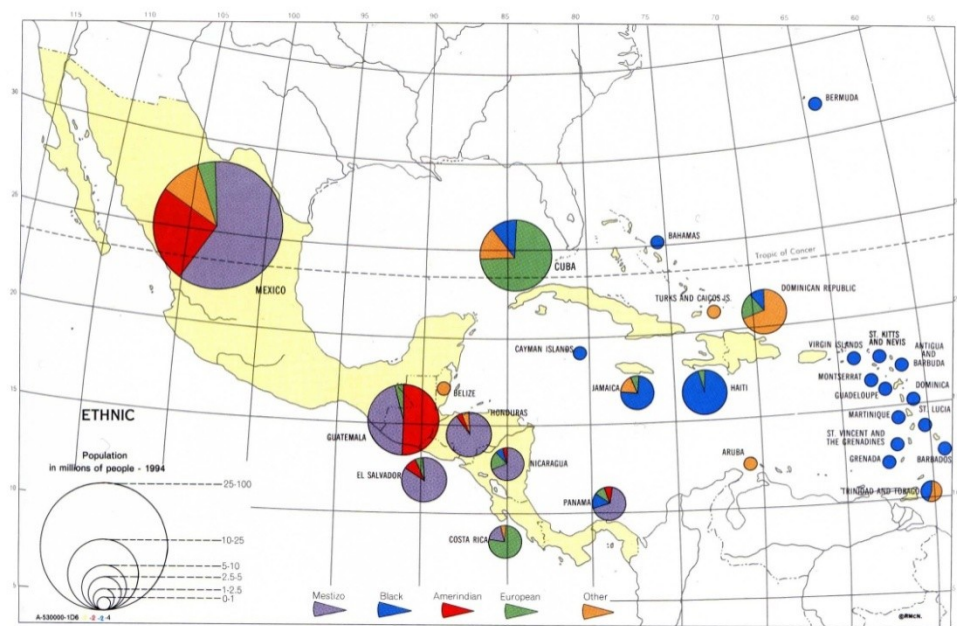
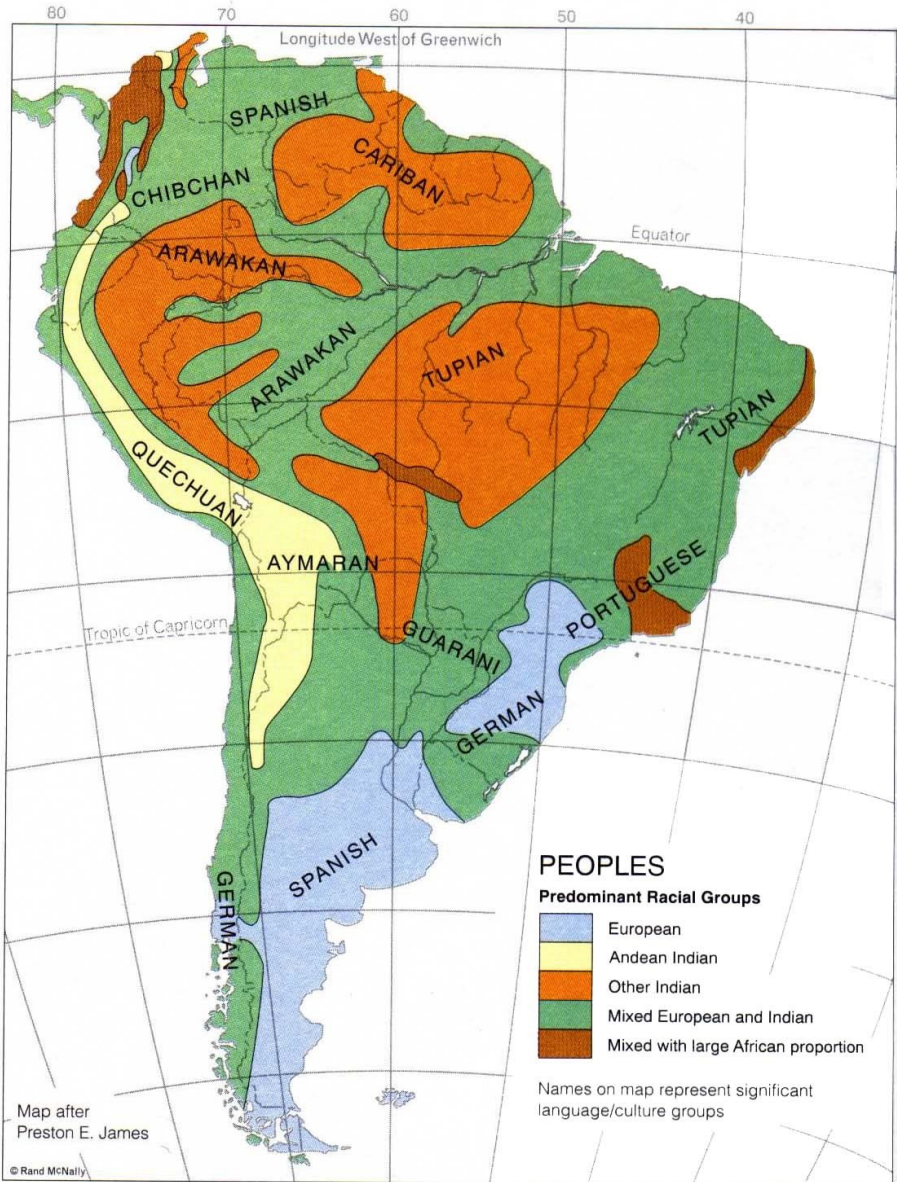

FIGURE 9.33 Brazilians watch the 1994 world cup match between their country and the United States. The crowd includes a variety of racial types.

- Dnes: převaha **mesticů** (míšenci bělocha a indiánky či bělošky a indiána), **Kreolové** (potomci původních vystěhovalců)
- **Černoši a mulati** (středoamerické ostrovy, východní část Brazílie)
- Evropští přistěhovalci – **Portugalci** (Brazílie), Španělé (ostatní země LA), **Italové, Němci**, obyvatelé **slovanského původu** (okolí La Platy)

- **Počet obyvatel LA: 642 mil. (2018)**
- Bílá (europoidní) rasa – 36,1 %
- Žlutá (mongoloidní) rasa – 0,7 %
- Černá (negroidní) rasa – 3,2 %
- Mestici – 30,3 %
- Mulati – 20,3 %
- Kreolové – 0,2 %
- Indiáni – 9,2 %
- Průměrná hustota zalidnění 31 obyv./km²
- Krajní nerovnoměrnosti
- **vysoká hustota zalidnění:** přímořská oblast Střední Ameriky, pásmo And v Bolívii, Peru, Chile + východní pobřežní pásmo od ústí Amazonky po střední Argentinu.....25 – 30 obyv/km²
- **nízká hustota zalidnění:** Amazonie, Gran Chaco, Patagonie – pod 10 obyv/km²
- Podíl městského obyvatelstva (města nad 1 mil. obyv.): 29,7%
- Venezuela, Argentina, Chile, Uruguay (nad 80% městského obyvatelstva)

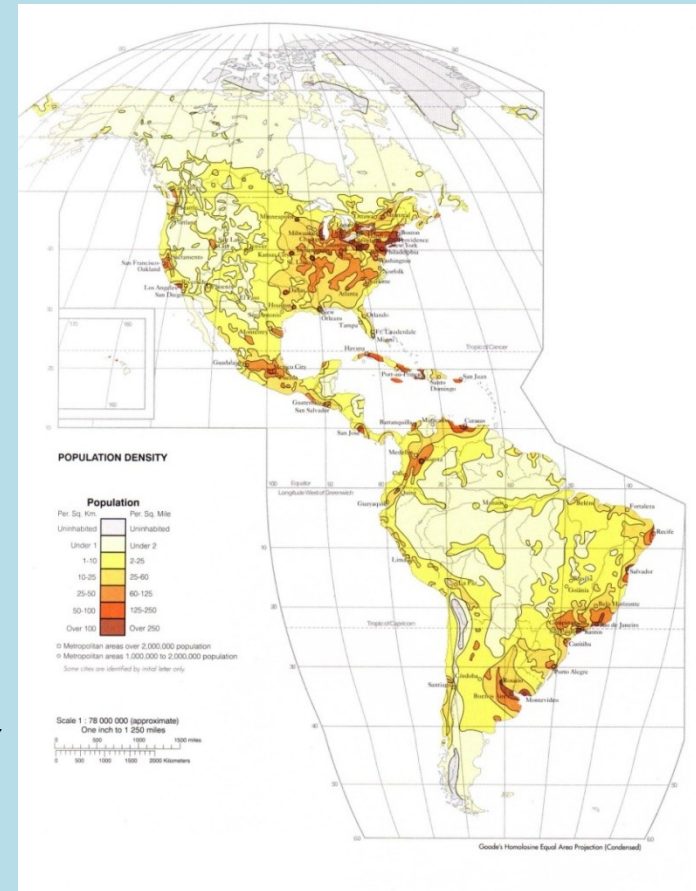

FIGURE 3.17 Urban land-use in Curitiba, southern Brazil. (a) The central business district, public park and downtown Curitiba is a world known for its integrated planning. (b) Curitiba's transportation system has been widely replicated through its approach to the use of space in the urban area.

- **Největší aglomerace:**
- Ciudad de México – 23,6 mil.
- Sao Paulo – 23,4 mil.obyv.
- Buenos Aires – 15,5 mil.
- Rio de Janeiro – 14,4 mil.
- Bogotá – 9,9 mil.
- Lima – 9,7 mil.
- Santiago – 7,1 mil.
- Belo Horizonte – 6,1 mil.

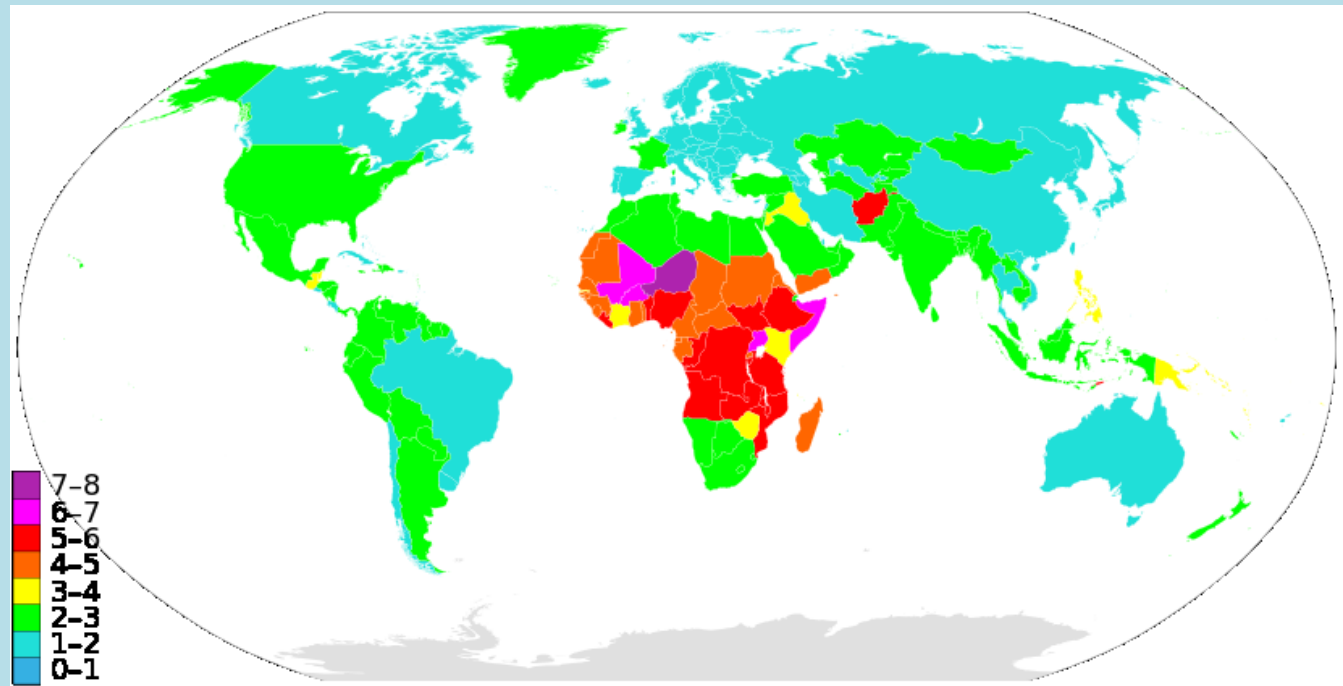
- **Státy LA podle počtu obyvatel (2018):**

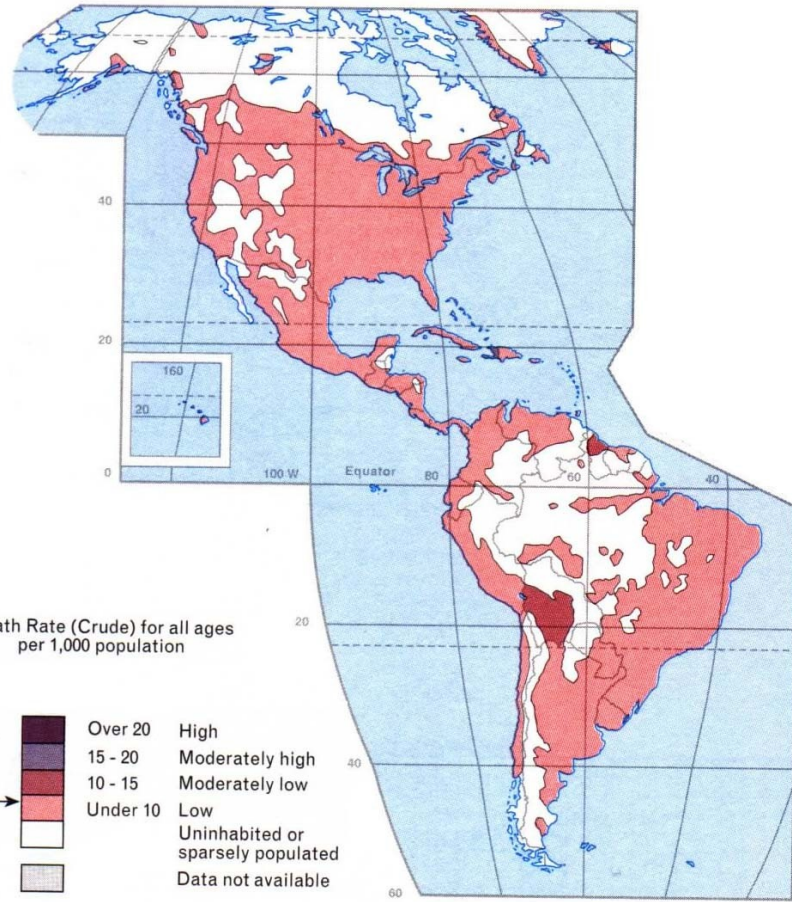
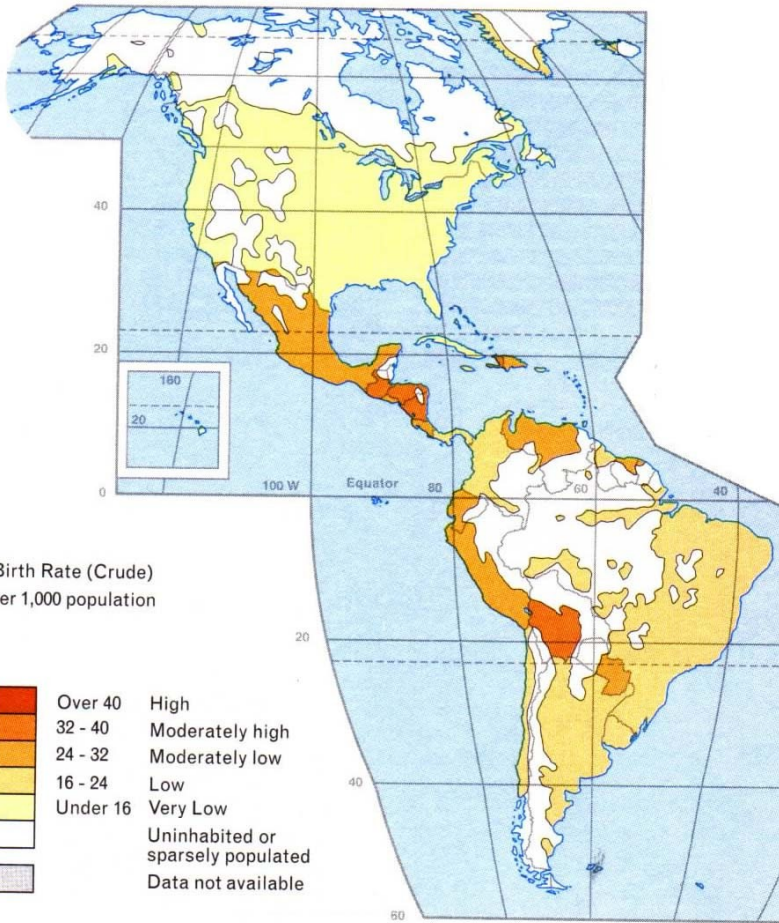
- Brazílie – 209 mil. (5. na světě)
- Mexiko – 126 mil.
- Kolumbie – 49 mil. (k 1.2. 2014)
- Argentina – 44 mil.
- Peru – 31 mil.
- Venezuela – 28 mil.

- **Státy LA podle hustoty zalidnění (2018):**

- Haiti – 382 obyv./km²
- Trinidad a Tobago – 261 obyv./km²
- Jamajka – 247 obyv./km²
- Dominikánská republika – 210 obyv./km²
- Surinam – 3,2 obyv./km²
- Guyana – 3,5
- Bolívie – 10 obyv./km²
- Belize – 14 obyv./km²

- **Státy LA podle fertility (2018):**
- Bolívie – 3,01
- Venezuela – 2,68
- Argentina – 2,53
- Ekvádor – 2,4
- Peru – 2,3
- Kolumbie – 2,2

Přirozený přírůstek

